

**MINISTER
ROLNICTWA I ROZWOJU WSI**

Warszawa, 26 maja 2022 r.

Znak sprawy: DŻW.bhż.850.40.2022

**Pan
Wiktor Szmulewicz
Prezes
Krajowej Rady Izb Rolniczych**

Dotyczy: wniosku Podkarpackiej Izby Rolniczej o rozważenie zmiany przepisów w zakresie umożliwienia uboju świń na zasadach uboju na własne potrzeby w celu pozyskania mięsa do produkcji żywności w ramach rolniczego handlu detalicznego

Szanowny Panie Prezesie,

w odpowiedzi na Pana pismo z 24 kwietnia 2022 r., znak KRIR/MR/470/2022r., dotyczące ww. wniosku Podkarpackiej Izby Rolniczej, uprzejmie informuję, co następuje.

Przepisy prawa Unii Europejskiej (1), tak jak wskazała w piśmie Podkarpacka Izba Rolnicza, stanowią, że ubój zwierząt gospodarskich kopytnych, w tym świń, przeprowadzany w celu wprowadzenia na rynek pozyskanego mięsa, powinien odbywać się, co do zasady, w zatwierdzonej rzeźni. Wymóg ten obowiązuje także w odniesieniu do mięsa wprowadzanego na rynek w ramach rolniczego handlu detalicznego (RHD), który jest formą handlu detalicznego.

W przypadku świń odstępstwa od wymogu uboju zwierząt w rzeźni dotyczą wyłącznie uboju z konieczności przeprowadzanego, np. w gospodarstwie, lub na pastwisku, w sytuacji gdy zdrowe zwierzę miało wypadek uniemożliwiający jego transport do rzeźni. Mięso pozyskane z takiego uboju, jeżeli zostało ocenione jako zdane do spożycia przez ludzi przez urzędowego lekarza weterynarii w rzeźni, może być wprowadzane na rynek,

m. in. w ramach RHD. Pewnego rodzaju odstępstwem od tego wymogu jest możliwość uboju zwierząt agresywnych (stanowiących zagrożenie dla osób obsługujących), w tym świń, w miejscu ich pochodzenia, pod pewnymi, ściśle określonymi, warunkami i przy wykorzystaniu specjalnych jednostek przewoźnych zintegrowanych z rzeźnią stacjonarną.

Wymogi z zakresu bezpieczeństwa żywności dotyczące uboju zwierząt w rzeźni, ustalone na poziomie UE, mają na celu przede wszystkim zapewnienie wysokiego poziomu ochrony zdrowia konsumentów, a także m. in. umożliwienie wolnego handlu mięsem pozyskanym z ubitych zwierząt (oraz żywności wyprodukowanej z tego mięsa) na terenie UE, zapewnienie dobrostanu zwierząt podczas uboju oraz zapobieganie występowaniu lub rozprzestrzenianiu się chorób zakaźnych zwierząt. Jakiegokolwiek odstępstwa od tego wymogu, aby mogły być wprowadzone, musiałyby najpierw zostać uznane za zasadne przez pozostałe państwa członkowskie UE (w tym zawierać przesłanki uzasadniające potrzebę ich wprowadzenia), a następnie zaakceptowane przez organy UE, tj. Parlament Europejski, Radę UE oraz Komisję Europejską.

Jednocześnie należy mieć na uwadze, że w przepisach UE z zakresu bezpieczeństwa żywności przewidziano możliwość zastosowania przez państwa członkowskie UE pewnego rodzaju odstępstw w odniesieniu do rzeźni, tj. krajowych środków dostosowujących. Takiego rodzaju środki zostały wdrożone w polskim porządku prawnym w odniesieniu do rzeźni o małej zdolności produkcyjnej (2) oraz rzeźni o małej zdolności produkcyjnej położonych na terenie gospodarstw, tzw. „rzeźni rolniczych” (3). Dla takich zakładów określono w prawie krajowym mniej rygorystyczne wymagania w zakresie konstrukcji, rozplanowania i wyposażenia zakładów w porównaniu z wymogami unijnymi mającymi zastosowanie do rzeźni prowadzących ubój na dużą skalę.

Na szczególną uwagę zasługują przepisy krajowe (3) wdrażające krajowe środki dostosowujące dla rzeźni rolniczych, które weszły w życie w 2020 r. Na podstawie tych przepisów rzeźnie rolnicze mogą korzystać z wielu uproszczeń strukturalnych, w tym mogą się składać nawet z jednego pomieszczenia. Mogą być w nich ubijane zwierzęta należące do rolnika prowadzącego daną rzeźnię oraz zwierzęta należące do innych rolników z tego samego powiatu lub z powiatów sąsiednich. Można w nich również dokonywać, pod pewnymi warunkami, rozbioru mięsa. Rolnicy prowadzący rzeźnie rolnicze mogą zbywać pozyskane w nich mięso innym podmiotom lub zakładom – bez

ograniczeń obszarowych, a także wprowadzać je na rynek lub wykorzystać do produkcji żywności w ramach różnych form działalności, w tym w ramach RHD.

Podsumowując, postulowana przez Podkarpacką Izbę Rolniczą zmiana przepisów nie może zostać zrealizowana poprzez zmianę przepisów krajowych dotyczących RHD, lecz wymagałaby zmiany przepisów prawa UE, a co za tym idzie uzyskać poparcie innych państw członkowskich UE i organów UE, co nie jest aktualnie przewidywane. Ponadto, rolnicy zainteresowani prowadzeniem uboju świń w gospodarstwie w celu wprowadzenia na rynek pozyskanego mięsa, np. w ramach RHD, mogą rozważyć założenie własnej rzeźni, np. rzeźni rolniczej, i tym samym skorzystać z wdrożonych w przepisach krajowych uproszczeń w zakresie wymogów strukturalnych.

Z poważaniem

z up. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Lech Kołakowski
sekretarz stanu
/podpisano elektronicznie/

Podstawa prawna:

(1) rozporządzenie (WE) nr 853/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. ustanawiające szczególne przepisy dotyczące higieny w odniesieniu do żywności pochodzenia zwierzęcego (Dz. Urz. UE L 139 z 30.04.2004, str. 55, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 45, str. 14)

(2) rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 19 maja 2010 r. w sprawie niektórych wymagań weterynaryjnych, jakie powinny być spełnione przy produkcji produktów pochodzenia zwierzęcego w rzeźniach o małej zdolności produkcyjnej (Dz. U. z 2020r. poz. 1287)

(3) rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 20 grudnia 2019r. w sprawie niektórych wymagań weterynaryjnych, jakie powinny być spełnione przy produkcji produktów pochodzenia zwierzęcego w rzeźniach o małej zdolności produkcyjnej, położonych na terenie gospodarstw (Dz. U. z 2020r. poz. 56)